

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEĂ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lăsa de-opotrivă în Jidanul paraziților și în Românul necinstit
și înstrăinat.”

Se pare sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — Lei 200
Pentru instit. și fabrici — Lei 300

Hristos se naște, măriți-L!

Peștera din Belleem din nou sălășluiește azi în ieslea sa, trupul Tău cel născut din Fecioară fără prihană.

Firea tresaltă și toată făptura se bucură de Nașterea Ta, Mântuitorule, căci ai venit pe pământ, să mântuești neamul omenesc de păcate.

Pentru toți ai luat Tu chip de om, ca să înduri calvarul, dar eu cred, Isuse, că inima Ta a bătut mai mult pentru cei umiliți. De nu i-ai fi iubit mai mult pe aceștia, nu Te-ai fi născut Tu în peșteră, având drept leagăn: ieslea dobitoacelor și drept scutece: paie de trântă. Și nu ai fi spus Tu, că cel ce îmbracă pe cel gol Te îmbracă și satură pe Tine.

Ușor puteai să Te naști și Tu, de sigur, în palate somptuoase. Dar Dumnezeu a voit, ca Tu, Fiul Lui și Regele Regilor, să fii umilit. Și ai fost umilit, și Te-ai jertfit pentru umiliți.

Tu ești unica lor speranță și singura lor mângâiere. Cu rugăciunea către Tine își ușurează bolnavul durerea și cu nădejdea în Tine își alină foamea cel fără de hrană. Hărăzește-le tuturor fericire, căci numai Tu ești bun și îndurător Isuse.

Iar nouă ne reîntărește credința în Tine și fă să fim biruitori în lupta pentru apărarea legii Tale, rugându-Te să primești imnul de slavă:

Hristos se naște, măriți-L!

Dorim din inimă sinceră și ferbinte românească — creștinească tuturor celor buni:

Sărbători fericite

și ca

Nașterea lui Hristos să le fie de folos!

Pastorala de Crăciun a Preasfințitului

GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox a eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmeagului, precum și a părților anexate din Banatul-Timișan

Jubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierască.

„Pace las vouă, pacea Mea dau vouă, nu precum lumea dă. Eu dau vouă” (Ioan 14 v. 27).

*Iubiții mei, fii suflați,**

Precum roua răcorește florile grădinilor și iarba livezilor în straja dimineții, — așa mângâie și răcorește sufletele noastre venirea pe pământ a Mântuitorului. Mulți oameni de astăzi nu cunosc în ce chipar mângâia Nașterea Domnului sufletele noastre și astfel cu prilejul acesta Vă voi arăta, iubiții mei fii suflați, — că mântuitorul a venit ca să aducă pace și liniște în sufletele oamenilor.

Pacea pământului o căutau cele Ingeresti la Nașterea Domnului până în zilele noastre. Pacea o căutăm noi cei de astăzi cari vedem în toate țările lumii puternice mișcări sociale și politice. Pacea o dorim față de curentele socialiste și comuniste; pacea o căutăm văzând în multe țări atâtea nemulțumiri între muncitori, cari produc încăerări și turburări. Insetăm după pace și liniște față cu cei cari spun că orice credință ar fi bună și sapă la temelile statelor naționale. Cerem pace și liniște față de cei cari de peste granițe se uită spre noi cu ură și înverșunare, cerem pace față de desbinările și unelirile sectarilor conduși de mâini stre-

*) P. C. Preoții vor citi această Pastorală în biserică în ziua 1-a Nașterii Domnului.

ine; cerem pace față de sfâșierile lăuntrice dintre frați și dorim din inimă curată frăție între națiuni și popoare precum și între toți fiii neamului nostru, românesc și minoritarii din România Mare! Dar această pace mult dorită nu mai atunci o vom avea asigurată când sufletele noastre ale tuturor vor fi lipsite de viforul patimilor și gândurilor rele, precum și apa mântuirii întinse numai atunci este liniștită când nu este turburată nici de cea mai mică adiere a vântului.

Aci este omul la răspântie că nu-și poate da seama cum să scape de patimi și gânduri rele. Dar Mântuitorul înlătură neștiința omului. Această liniște o vedem și azi la popoarele sălbatice. Indienii simțesc în sufletul lor o mare povară și astfel strigă dimineața către soare iar seara către lună: „Soare, scapă-mă de povara vieții, lună, ușurează-mi sarcina vieții”. Sălbaticii, cari se închină focalui biciuiesc trupul până la sânge, chinezii aduc jertfe peste jertfe ca să îmblânzească duhurile rele, — dar liniștea și pacea nu se coboară în sufletele lor.

Numai prin Hristos se poate sălășlui pacea în inimile oamenilor. Poate să fie cineva chiar împărat și totuși nu va avea pace fără Hristos. Avem pildă chiar pe marele împărat Octavian August care de frica duhurilor ne-

cunoscute purta la sine o piatră de noroc. Și el, marele împărat, a trebuit să fie urmat de alți împărați cari și-au dat seama că viața nu este călăuzită de roata norocului, ci de mâna puternică alui Dumnezeu. Căci ce s'a întâmplat? Precum ne spune sfântul Evanghelist Luca, mama lui Iisus Fecioara Maria la porunca lui Octavian August merge împreună cu logodnicul ei din Nazaret în Vit-leem ca să se scrie ca și ceilalți cetățeni. (Luca 2 v. 4—5). Cum vedem, puterea împărătească era mare, reglementând raporturile dintre oameni pe vremea stăpânirii romane. Multe neamuri erau supuse stăpânirii romane, dar tocmai această stăpânire împărătească a făcut cu puțință să se ridice stăpânirea divină a Mântuitorului. Paza soldaților romani a ajutat ca apostolul Pavel și ceilalți divini misionari să vestească în lume pe Iisus Mântuitorul. Împăratul August se coboară de pe scena lumii ca urmașii săi de mai târziu să se plece pruncului din iesle, care a luat conducerea lumii.

Cu adevărat mare este minunea aceasta, iubiții mei fii suflați. Prin aceasta împărații lumii recunosc că adevărata pace o dă numai Mântuitorul căci el a zis Sf. Apostoli: „Pace las vouă, pacea Mea dau vouă; nu precum lumea dă Eu dau vouă” (Ioan 14 v. 27).

Țărănimea

fidevărul în toate

Temella oricărui popor, — deci și a poporului nostru, — este țărănimea.

Rostul ei, este rostul temeliei față de clădire, al rădăcinii față de plantă sau copac; — țărănimea constituie o condiție neapărată pentru viața unui popor.

Țărănimea prestează ocupația care reprezintă munca prin excelență: lucrarea pământului, cu toate cele legate de ea, ocupație din care au luat naștere toate celelalte îndeletniciri omenesti.

Cei vechi dădeau pământului numele de „mamă”, pentru că dela el se alimentează; el dă în continu afară, din sânul său, cele de trebuință vieții pământestii și primește iarăși din afară,

pentru prefacere, totul înapoi. Procesul acesta nu se produce însă dela sine; câștigarea hranei are loc, se face, prin „sudearea feței”, de către om. Ori, țărănimei îi este dat rostul de a scoate din pământ hrana trebuincioasă întregului popor.

Un organism în care ar lipsi, sau ar înceta a mai circula seva sau sângele, se nimicește; la fel, pământul: încetând de a mai fi răscolit pentru a da din sânul său pâinea de toate zilele, — poporul încetează de a mai fi.

În eforturile sale legitime, pe cari poporul jidan le face pentru reconstituirea vechiului său cămin, cei ce se îndoiesc de putința acestei realizări văd astfel, din faptul că acestui popor îi lipsește clasa țărănească.

În sânul țărănimei nu e cu puțință greva. Chemarea pământului e așa de puternică, în cât orice rațiuni și con-

siderațiuni s'ar pune deacurmezișul ocupației sale, rămân neputincioase. În timpul muncilor agricole de tot soiul, hărnicia țărănimei este fără preget, ba chiar fără măsură. Ziua, ca și noaptea, e o continuă mișcare în toate părțile.

Poporul nostru posedă o clasă țărănească tenace și puțin pretențioasă în ce privește cerințele vieții de toată ziua.

După război poporul dela țară i s'a dat pe alocuri pământ și, pretutindeni, drept de vot. Fîind mulți, cei ce au nevoie de votul lor, s'au grăbit și s'au întrecut, la timp potrivit, în a le ridica osanale, înfățișându-i ca perfect, și desăvârșiți în toate privințele. Lucrul pe deplin înțeles, având în vedere scopul urmărit de el, dar din beția aceasta de vorbe s'au molipsit și mulți din cărturarii și intelectuali satelor.

De aci, prin grai, și prin scris, cântăreți de-al neamului aduc libertății țărănimei: „Icoană pentru prosternare”, „altar de închinare”, „lavor de purificare morală”, „dascăl desăvârșit pentru toate cărările vieții” etc. etc. etc., astfel că poporul însuși rămâne uluit de înălțimea la care e suit, de valoarea lui, pe care până aci el poate nici nu o bănuia, n'avea habar că o posedă...

E drept, că în timpul din urmă, poporul a început să i se lase greață de atâta dragoste din partea politicienilor, fiindcă pătura muncitoare, cei mulți și dela sate și dela orașe, au fost îmbrățișați, strânsi la piept de partidele politice cu atâta foc, că aproape să le iasă sufletul...

Blată lume! Naivă, amețită și îmbătută cu tot felul de vorbe și făgădueli din partea celor din fruntea tre-

Deci nu norocul orb sau zângănitul armelor vor aduce pace. Nici alegerea noastră sbuciumată după plăcerile omenești nu ne va aduce pace, căci desamăgirea este singurul lucru cu care ne alegem după căutarea celor trecătoare. Atunci rămâne să alergăm la pacea Mântuitorului. Rămâne să zicem: Noi avem Dumnezeu milostiv, care a trimis pe Fiul său în lume să ne aducă nouă lumina vieții și pacea sufletului. Acest Mântuitor este pacea noastră căci ne-a învățat cum să fugim de păcate și patimi ca să avem pacea adevărată!

Un călător mergea odată spre culmea unor munți înalți. Călăuza lui mergea înainte. Deodată ambii ajunseră la o prăpastie adâncă. Călătorul nu îndrăznea să mai facă nici un pas. Călăuza îi întinse mâna și zise: „prinde mâna mea cu încredere căci mâna aceasta n'a lăsat pe nimeni să cadă”. Și călătorul a trecut prăpastia cu ajutorul călăuzei care avea mâna sigură. Cu mult mai sigură este mâna Mântuitorului care ne scoate din desbinarea frățească și ne strigă: „Pace las vouă, pacea Mea dau vouă”.

Spre pacea Domnului să alergăm noi căci Dumnezeu nu se schimbă în făgăduințele sale. El a zis că ne lasă pacea sa și noi n'avem decât să o căutăm căci de sigur o aflăm. Cel ce ne-a făgăduit pacea este Dumnezeu, care n'a fost mai înainte bun iar apoi un tiran nemilostiv. Dragostea milostivă alui Dumnezeu stă ca o stâncă de granit chiar și atunci când uraganul fărădelegilor noastre s'a pornit.

Veniți deci fraților să luăm mângăritarul de mare preț, pe care ni-l dă pacea lui Hristos: liniște sufletelor noastre. Aceasta liniște nu va fi turburată de nici o putere omenească fiindcă am dobândit-o prin pacea lui Hristos. Pacea lui Hristos este adevărată și durabilă, dar pacea pe care o dă lumea este amăgitoare și vremelnică. Știm doar cum este fața lumii: ademenitoare, iar ființa ei: plină de nedreptate, de neliniște și împerechieri. Și atunci, iubii mei, datori suntem noi să ne aducem aminte că Domnul a zis:

„Pace las vouă, pacea Mea dau vouă, nu precum lumea dă Eu dau vouă”.

Înțelege oare lumea de azi aceste cuvinte ale Mântuitorului? Oare se apropie popoarele și oamenii singuratici cu sinceritate către pacea lui Hristos, care nu se întemeiază pe brațul cel mai tare, ci pe inima cea mai blândă, pe încredere și iubire între oameni? Eu, vă reamintesc, iubii mei, că în ziua de 28 August 1928 s'a semnat la Paris așa numitul pact: „Kellog”, — care până în ziua de azi a fost iscălit de 56 state ale lumii. Pactul s'a încheiat după propunerile frumoase ale unui secretar de stat al Americii, Frank Kellog. Pactul spune între altele: „Marile părți contractante, declară solemn în numele popoarelor lor respective că ele osândesc recurgerea la războiu pentru regularea diferendelor internaționale și că renunță la el ca instrument de politică națională în relațiile lor reciproce”.

Iubiții mei fii sufletești,

Urzitorul acestui pact, secretarul de stat Kellog, în ziua de 22 Nov. 1929 a fost în Londra și acolo a declarat că țările cari au iscălit pactul nu vor putea să aranjeze pe cale pacifică conflictele dintre ele, dacă nu va veni între alte instituții și sfânta biserică spre a servi ideea păcii. Declarația din Londra a dlui Kellog este un strigăt care zice: fără Hristos nu se poate asigura pacea omenirii. Strigătul acesta nu este singur. În luna August a anului trecut s'a ținut la Praga un congres al dezarmării și s'a spus că religia creștină este chezașia înfrățirii, căci religia va exista și atunci când toate parlamentele și universitățile ar fi închise!!!

Adevărul acesta are valoare pentru ori ce neînțelegeri dintre neamuri și oameni singuratici. Fără Hristos pace și liniște nu poate să fie. De aceea, astăzi ne rugăm Tie Doamne Iisuse Hristoase, să ne trimiți pacea Ta, să fie voia Ta, precum în Cer așa și pe pământ. Rugămu-te Doamne trimite pacea Ta peste toate popoarele pământului, și și peste poporul nostru românesc. Trimi-

te-Ți darul Tău peste fiecare fiu al neamului ca să trăiască în pace cu aproapele său; dăruiește Doamne pacea Ta preoților bisericii noastre ca nici unul să nu urască pe fratele său dela Altar; aceeași pace să domnească între învățători și preoți, între fruntașii sate și orașelor, coboară Doamne, pacea Ta în familiile românești, în satele noastre în orașele, noastre, ca toți să fie mulțumiți: plugari și cârturari, funcționari și negustori, meseriași și muncitori.

Iar tu creștine ortodox să iubesti și pe cei streini de sângele și legea ta. Bucură-te că Iisus s'a născut și pentru pacea ta apropiate de vrăjmașul tău, împacă-te cu el, numește-l sincer: frate, ajută-i în năcașurile lui și atunci Praznicul Crăciunului va fi praznicul păcii pentru tine și pentru toți ai caseitale. Lasă căile proceselor, timpul pierdut pe la judecăți folosește-l în muncă liniștită. Nu uita că fără pacea fiecărui suflet, nu-i pace nici în familie, nici în societate, nici în omenire.

Pacea ta, iubite creștine, oricine ai fi tu, o dobândești nu prin ură și răzbunare, ci prin părere de rău că fratele tău nu se află pe calea binelui. Pacea ta, a mea și a noastră a tuturor atarnă de iubirea lui Hristos. Ce larg ar fi pământul, de nu l'ar strâmta ura, — zice poetul Vlașuță. Să nu strâmtăm deci locul dintre noi prin ură, ci să facem loc unul altuia prin pacea lui Hristos, domnul nostru al tuturor.

Pacea lui Hristos să fie cu voi cu toți.

Arad, la Nașterea Domnului 1929.

Al vostru al tuturor
prea iubitor și de tot binele
voitor Părinte sufletesc

+ **Dr. Grigorie Gh. Comșa**
Episcopul Aradului.

Rugăm achitați abonamentele!

Știm că toată lumea e săracă, dar totuși, și din puținul ce v'a mai rămas, vă rugăm jerfiți ceva pentru cauza națională și creștină a neamului, în primejdie.

Rugăm achitați abonamentele!

bilori! Aceștia din mănuierea meșteșugită a cuvântului, și-a făcut o profesune strașnică și duc o viață, pe care aproape nu o poate satura munca întregului popor.

Pentru cine stă departe și nu se amestecă în zarva vieții publice, partidele politice iau înfățișarea unor tovarăși în număr mare, cu scopul și rostul bine determinat de a lua cu răndul în exploatare moșia aceasta mare și bogată, care se numește: **Țara românească**.

Avem o țară binecuvântată de Dumnezeu, cu bogății de tot felul, cum puține țări se găsesc sub soare. Cu toată această bogăție și belșug însă, ea se arată a fi neputincioasă, în a satura pe toți cari cer să mănânce, fără muncă de pe spinarea ei.

Un partid venit în fruntea țării, de a cel din capul mesei, până la cel din urmă, — care umblă cu bățul pe mână, sau pune o gură bună pentru „ai noștri”, — cere, caută un loc în noua orânduire de lucruri. Și pe bună dreptate! Tu te-ai făcut ministru, tu deputat, etc., mie ce-mi dai? Cum

suntem în opoziție cu toți, se cade ca și la putere să fim iarăși cu toți! Și ca toți sau aproape toți să aibe loc, s'au creiat funcții peste funcții, posturi și lefuri de tot felul: și pe față și pe sub ascuns, știute și neștiute. Dar, oricât de bogată ar fi țara și oricât de harnică ar fi pătura muncitoare, la fund tot se ajunge. Și s'a ajuns! De aci strigătul disperat: **bani și încasări prin toate mijloacele, că e în primejdie de prăvălire bugetul, stabilizarea, țara etc.** De-ar merge până acolo ca să-l pună pe contribuabili și la fumul de ardei, ca pe vremea Fanariștilor și de ar curge aurul gârlă, cu sistemul acesta al partidelor politice, unde trebuiesc mulțumiți și împăcați toți partizanii, tot nu are să se ajungă. Clientelă vine tot mai multă, partidul se tot mărește și de aci nevoia de tot mai multe mijloace, pentru întărirea și susținerea lui.

Care ar fi atunci leacul la boala asta? Unul singur după, mine: **desființarea partidelor politice**. În ziua când politica nu va mai fi o meserie, când vom scăpa de folosul sau mai bine zis de **ponosul** partidelor politice, țara

va răsufla ușurată de greutate și va simți belșugul.

E nevoie de o reprezentanță națională în conducerea țării? O putem avea și nefurnizată de partidele politice. Fiecare clasă socială își poate alege reprezentanți din sânul ei. Și am avea în felul acesta, o reprezentanță cu adevărat a poporului, nu a unor cărdășii interesate ca astăzi și ca ieri.

Inchidem paranteza politică și ne întoarcem la țărânlime.

Aceasta fiind mult ocupată și neavând atât cât trebuie: baul, timp și rafinamentul culturii orașelor, păcatul, — cu multe altele și forme, — stăpânește aci într-o măsură mai mică. Dar aceasta nu că țărânlimea ar fi improprie, vișului. Probă, sunt sate în cari stăpânește, în mare măsură, alcoolismul, luxul, furtul desfrâului etc. Cel cari pleacă iarăși din lumea satelor în orașe, nu se prea vede că ar duce un suflu refractar vieții frivole de acolo. Ba, de multe ori, se întâmplă tocmai contrariul.

INCHINĂCIUNE Lui Cuza Vodă*)

*La groapa Ta veni-vor vremuri
Săngenuncheze în-eg poporul
Și umilit să-și piece fruntea
Să-l lerte A-toate-Știutorul.*

*Căci fi-au greșit, Mărite Doamne,
Și n'au știut păcatul lor;
Ascultă ruga lor umilă,
Și fii cu ei îndurător.*

*Ești bun și drept ca un Părinte
Și ne-ai iubit ca nimeni altul,
Iar noi Ț-am răsplătit cu ură:
Acesta'n lume ni-i păcatul.*

*Dar cei umili și-acum Te chiamă,
El... cei bătuți de ger și soare
Ți poartă numele în inimi
Ca cea mai sfântă sărbătoare.*

*Bătrânii când grăesc de Tine
Li-s umzi ochii de durere,
Căci Tu le ai fost ocrotitorul
Și cea mai dulce mângădere.*

*Și chipul Tău măreț deapururi
Îl plâng că nu l'or mai vădea,
Indură-te, Mărite Doamne,
Când vezi că plâng pe urma Ta.*

*Dacă Te-ai stins în țări străine
De noi departe și pribeag,
Să uiți și ura răzbinării
Căci pururea Tu ne-ai fost drag.*

*Prigoritorilor le iartă!
Ei și-or primi răsplata lor,
Când viacurile or scrie cartea
Celui mai Mare Domnitor.*

Eugeniu Revent

*) Din vol. de „Versuri” date la lumină de publicistul MINA SAVEL din Bacău.

In Betleem.

Noapte — adâncă. În ceruri, sus,
Stele ard tremurătoare;
Doarme Pruncul Isus
Sub privirile Fecioarei...

Pace'n cer și pe pământ
Numai glas de cântători...
Îl slăvesc pe Pruncul Sfânt
Înger — sus, iar jos — păstori.

Varsă line străluciri
Pruncul sfânt și luminos,
Și cereștile lucruri
Ard pe fața lui Hristos.

Stea de la Răsărit
S'a aprins cu foc în cer,
La 'nch nare, au venit
Crail dintr'acele țări.

Al. Mateevici.

Că țărânu muncește? Aceasta nu e destul. Pentru binele lui, are nevoie de înțelepciune și cumpătare, chiar în această muncă. Din munca lui el nu știe să tragă tot profitul. Îl trebuie lumină pentru viața lui de toată ziua, pentru hrană, îmbrăcăminte, gospodărie etc. și mai ales îi trebuie sănătate sufletească, pentru ca munca lui să nu se risipească prin viciuri — păcate în cele patru vânturi.

Timpul de lipsă prin care am trecut, este iarăși o lecție mare pentru țărânu nostru — ca să nu mai fie fără frâu, făcând datoriti nesăbuite fie ele chiar pentru cumpărături pe pământ și dobândiri de alte bunuri și mai ales să învețe ce e economia în timpurile de belșug, pentru timpurile de lipsă.

Aci, în felul acesta, socot că-și au rostul și chemarea intelectualii satelor, în lucrul lor pentru poporul cel mult.

Nu e destul să semnalezi și să cauți stări de lucruri existente, ci — văzând realitatea, — să acționezi pentru schimbarea, în bine a lor.

Pr. Ion V. Popescu

Rugăciune de Crăciun.

Moș Crăciune!

„Moș Crăciune cu barba albă”, vino în mijlocul nostru, ca și în alte dăți, cu zâmbetul pe buze, cu veselia în cuvinte și sacul plin de lucruri minunate.

Te așteptăm, cum te-am așteptat pe vremuri mai bune, când lucrurile mergeau mai bine și când toată lumea avea belșug și bucurie în casă.

Vino și în bunătaea ta cerească, adă-ne daruri la copii și nouă speranțe, talmăcite în visuri.

Asvârle o țară de noroc, în casa săracului, bagă puțină spaimă în inimile nemulțumiților și mustrează pe acei, ce fac din sărbătoarea ta, o sărbătoare a trupului.

Intră prin tradiționalul horn, în casa săracului și în noaptea sfântă, o să vezi în paturi sărace dormind mame necăjite și gurgurând copii în somn, văzându-te aldoma. Masa goală, doar un cârnaț, doi, tăiați cu economie, ca să aibă și pe mâine și-o bucată de pâine, împărțită pe capete. Un tată gânditor, fumând liniștit și poate o miloasă bunicuță, așteptând să pună mici jucării, copilașilor la cap, ca să întărească credința că Tu le-ai pus.

Și Tu apari în visul lor și du-i într-o lume aievea, unde sărăcia nu-i rușine, unde munca se prețuiește mai mult decât titlul și unde banul nu mai farmecă pe nimeni. Fă-i să-nțeleagă că în brațele lor, le stă fericirea și bogăția și în mintea lor, izbânda pentru viață.

Intră în casa cea bogată, unde stau mese pline, fețe mărețe și unde scâlțați în lumină, se nveselesc de venirea Ta. Unde copilașii gătiți de sărbătoare, s-au transformat în șefi de gară, mecanici, șoferi și călăreți, înveselindu-se de minunatele jucării și unde mame fericite, nu știu ce-i nevoia și lipsa.

Apari în visul lor și blând arată-le nimicimea banului. Murdăria nevăzută de pe dânsul cu blestemul veacurilor, ce-a întunecat mințile și-a preschimbat omul în fiară.

Și la părinții cei bogați, grija faptelor și a răspunderii, pregătirea pentru o lume veșnică gândul că nu toți sunt bogați. Ridică aievea perdeaua ce lasă să se vadă mizeria celor mici. Mame plângând de mila copiilor fără

pâine, copii tremurând în case fără foc și părinții fără noroc, ce n'au nici adăpost.

Fă-i să-nțeleagă, că nu averi strânse în jur și mobilă de bani îi face fericiți. Nu mulțumirea momentană, cu trup îmbrăcat, cu burtă plină și plăceri neînfrânate, are să-i aducă tot ce n'a găsit încă, fericirea; ci faptele bune și codrul de pâine sau banul, aruncat orfanului și săracului.

Intră la funcționarul, ce'n cele câteva zile de concediu, visează timpuri mai bune, cu leafa mai mare și-o pâine mai albă, decât acum.

Apari în visul lor și le întărește credința în binele ce va veni.

Sosi-va vremea, când țara aceasta bogată, va'ndestula pe toți și toți vor avea ce le trebuie și nimeni nu va'nărăsni să ia pe ascuns, să se'nfrupte din banul tuturor și când o lacrimă va fi ștearsă de toți.

Intră în casa acelor, ce s'au ridicat din ură și necinste și-au strâns averi din hoție. Arată-le disprețul Tău de bătrân divin, ce știe că toate's trecătoare. Apari în visul lor, muștrându-i. Arată-le movila de aur, plutind în lacrimile miilor de orfani, de mame și părinți fără noroc, — ce și-au dat obolul pentru fericirea țării și nu a unui om de rând. Nu cruța și săgetează-l, trezește-i conștiința și sfătuiește-l să se oprească aici. — „Cel ce ridică prin jaf și durere prin jaf și durere va pieri.”

Apari în visul său, Arhanghel cu biciul de foc, ce nu știe ce-i iertarea și poruncește-i, blestemându-l să nu mai fure, un ban din casa acelor mulți și mici, ce n'au alt vis decât fericirea țării lor. Fă-l să-nțeleagă. Sunt bani plini de sudoarea mulțimei, sunt speranțele miilor de funcționari și munca unor oameni cinstiți.

Vino la noi toți, mici la suflute și mari la vorbe. Vino cu gândul mântuirii noastre. Adă-ne din blândețea ta cea mare și fă-ne mai buni.

Nimicește în sufletul nostru, răutatea vremurilor, îmblânzește-ne, înfrățește-ne și adă-ne privire de mamă și iubire de unul pentru altul, stărpind dorul după ban și pentru tot ce ne aduc bucurii trecătoare.

Adă-ne vraja neînțeleasă a bătrâneței Tale divine: „Să fim mai buni!”

Gh. Atanasiu. — Timișoara.

Nașterea lui Hristos.

Soarele începuse a-și ascunde lumina în orizontul îndepărtat. Razele sale dulci și luminoase, se micșorau până la ultima dispariție, când ochiul rămânea cu privirea, plutind în bezna întunecului.

Era seara, în care se apropia de orașul Vitleem, Maica Fecioară Maria, care purta în pân-tece un nou Soare, al sufletelor și al mântuirii. Acesta mergea spre coliba păstorilor, ca să împlinească prorociile.

Soarele căldurei și al luminei fizice, se pîtula în dosul pământului și se stîngea în orizonturi, în timp ce Soarele dreptății, al căldurei și al luminei sufletesti, începea să răsară din staulul oilor, din mica colibă și smeritul lăcaș al fericitului păstor, iar acum devenit sfântul lăcaș de naștere omenească, al lui Dumnezeu Fiul, carele se întrupase din Tatăl, fără de sămânță și ispită bărbătească, mai înainte de vecl.

N'a căutat, Fiul lui Dumnezeu și al omului, case bogate și familii alese, ci tocmai friguroasa și umilita colibă a bietului păstor, arătând prin aceasta, umilința și iubirea, pentru care L-a trimis Tatăl și pe cari le-a desăvârșit din pân-tecele Maicii Sale. N'a căutat pat călduros și leagăn, brațele Maicii. În ieslea căptușită cu fân uscat, a simțit pentru prima dată, răcoarea aerului și de acolo a primit Ochii Săi, întâia rază de lumină, care era simbolizată pe fruntea Lui Dumnezeuască și care radia din ochii Săi, blânzi și cu priviri Dumnezeuști.

Nu era altă clădire mai pompoasă, în tot cuprinsul orașului Vitleem, în care să se nască Dumnezeul Fiul?

Erau multe, dar păcatul se sălășluia între zidurile lor, și ură purta atmosfera din ele, îngâmfarea plutea deasupra lor și nu lăsa pe Dumnezeu să se apropie de ele, ci-l respingeau la margini, unde domnea pacea, mulțumirea și umilința. Aici mergea Fiul omului să-și arate omeneșcu-i chip, pentru a arăta lumii, că pentru pace, mulțumire și umilință a venit în lume, cercetând pe cel slab și neluat în seamă, pe părăsitul de lume, și căutatul de Dumnezeu, păstor al oilor.

Mirosul plăcut al fânului uscat, care căptușea sfânta iesle, pat al Lui Dumnezeu, i-a inspirat pentru prima dată, cunoștință, despre lumea în care avea să-și îndeplinească sfânta misiune, pentru care și-a luat trup omeneșc și în mijlocul ei venind, spală noroiul gros, care acoperea suflutele omenești, celei ce-L așteptau și nu L-au primit Văzându-L valurile din marea vieții, se liniștesc, iar corăbierul este liniștit, căci marea se limpezește și valurile cele agitate și înviforate ale mării, se domolesc și o blândețe desăvârșită le stăpânește. Dispare sălbătăcia din aceste valuri și iubirea se pune pe planul urei și al pismei...

„O minune mai nouă decât toate minunile cele de demult”, vede Vitleemul acum o mie nouă sute douăzeci și nouă de ani, „că cine a cunoscut să fie născut Maică fără bărbat și să poarte în brațe pe Cel ce cuprinde toată făctura”. Această minune este evenimentul cel mai important dintre toate câte le-a cuprins întinderea pământului. E necuprinsă de mintea omenească și limba nu poate a o spune, pentru că Dumnezeu se împreună cu omul și vine din necuprins, în lumea păcatelor și a patimilor, în lumea viitorului și a ispitelor, a întinericului și a fărâdelegilor, pentru că pe toate acestea să le întocmească și să pună în locul lor, nemurire, mulțumire, liniște, înfrânare, lumină și legalitate.

În întinericul nopții, o liniște desăvârșită domnea peste tot Vitleemul și pace cerească se împreună cu cea pământească, pentru că Dumnezeu s'a împăcat cu omul și l-a făcut partaș de iubirea Sa nemărginită, pentru lume. S'a împăcat Dumnezeu cu omul și apa cu focul, iar gura celui păcătos, grăește înțelepciune, bucurie și dreptate, căci Aceasta s'a născut, înconjurată de razele unui astru, ale cărui raze se strecurau prin întinericul gros al nopții și se desfătau pe fruntea unui micuț Copilaș, blând și dulce, ca un Mielușel nevinovat. Razele stelei magice își căutau intrare în lăcașul sfânt al Hristosului Dumnezeu, printr-o mică deschizătură a ușei hodorigite a staulului și căutau împrejurul Fiului, care mai înainte de toate era și mai înainte venise prin gura prorocului, care zice: „Iată Fecioara în pân-tece va avea și va naște un Fiul

În așteptarea creditului agricol

Toată atențiunea cercurilor diriguitoare din aproape toate țările din Europa, s'a concentrat, după război, asupra activării și sprijinirii mijloacelor de producție, pentru o mai grabnică refacere și revenirea stării economice la normal.

Italia, sub puternica impulsie a lui Mussolini, a făcut minuni în domeniul economic. S'au luat acolo măsuri atât de drastice, energice dar și raționale, în cât această țară, din debitoarea srănității, fiind într-o măsură împotătoare de cereale, ceace apăsă greu asupra bugetului, a ajuns să producă atât, în cât să nu mai aibă nevoie de cât de 20 la sută din cantitățile ce importa

înainte. Minunat rezultat al activității unui guvern, desfășurată sub denumirea de „bătălia grăului”, care însă nu a rămas vorbă goală, ci s'a tradus în fapte. Și Italia nu este o țară agricolă, ca România.

În Franța, toate grijile guvernelor se îndreptează către clasa agricultorilor. Prin fel și fel de măsuri, fie legislative, fie administrative, se sprijinește această clasă și se menține în stare înfloritoare, din care în primul rând statul profită. Și Franța nu este țară agricolă în acea măsură ca România.

În România, țara agricolă, cu pământ bun și cu resurse abundente, nu s'a luat nici o măsură pentru protejarea agriculturii și încurajarea clasei plugarilor.

Programele partidelor politice, sunt pline de promisiuni pentru agricultori, dar toate au rămas vorbe goale și situația merge înrăutățindu-se din ce în ce.

S'a uitat și se uită, că singură agricultura este forța principală de producție în această țară și că ea, mai mult de cât industria merită toată buna voință și sprijinul, prin măsuri de protecție și încurajare. Agricultura este și va fi sursă vitală, de unde statul va putea trage resursele necesare și de unde poate veni înflorirea și prosperitatea generală, dacă se vor lua măsuri la timp.

Spre ea trebuie să îndreptate toate privilegiile, toate energiile, toată atențiunea guvernanților, votându-se legi speciale protectoare, dar mai cu seamă căutând a pro-

cura plugarilor credit ieftin. Boala de care suferă plugarul și plugăria, cere o intervenție urgentă și un remediu eficace.

Lăsat unde este și cum este, merge sigur spre perire. Lipsa complectă de capital, dobânzile mari ce se plătesc de câțiva ani, va duce curând ruină completă agricultorilor, și situația aceasta numai la înflorirea stării economice generale nu va contribui, în primul rând, statul având a suferi.

Strigătul de alarmă al plugarilor, mari și mici, n'a avut până acum un eon apreciazabil. De ani de zile, fie prin presă, fie prin memorii, chestiunea creditului agricol — așa de importantă și așa de vitală — a fost supusă studiului și atențiunii guvernanților.

și vor chema numele Lui: Emanuel, ce se tâlcuește: cu noi Dumnezeu", Isaia.

Împrejurul capșorului Dumnezeesc, se adunau, ca un ciclu de artere, mult grătoarele raze ale Dumnezeescului astru, arătând prin aceasta păstorilor și lumii întregi, că s'a născut Fiul, carele va ridica păcatul lumii.

Păstorii se adunaseră cu toții, după obicei, împrejurul orașului Vitleem. Printre acești păstori, cari se aflau în noaptea Nașterii Lui Hristos, împrejurul Vitleemului, era și un moșneag, cu părul cărunt și buclat, ca lăna oilor. Barba-i atârna până-n brâu și fața-i argăsită de vânt și arsă de soare, era brăzdată de o mulțime de cute. Ochii lui adânciți în orbite, povesteau de zile senine și de cumplite vijelii. Toate acestea erau întâmplări de mult trecute. Acum se răspândea o pace plină de bunătate de pe fața lui.

Nimeni, poate nici singur moșneagul, nu știa, cât este el de bătrân. Păstorii ziceau, că tot așa de bătrân îl cunosc. Fapt e, că nimeni nu cunoștea, ca dânsul ținutul, câmpurile, pășunile, livezile și ierburile, vremea, bătaia vântului, norii și mersul stelelor. El făcea dreptate între cei dușmăniți, privea norii, stelele, pământul și în inima lui păstra o dragoste adâncă și smerită, ce deopotrivă se revărsa peste oameni și animale.

În atmosferă radia o boare ușoară de vânt, ce umplea aerul cu mireasma dulce a florilor de câmp, sburlea firele plâpânde de iarbă și desmerda fruntea bătrânului păstor. Moșneagului i-se părea, că o mână miraculoasă-i pătrunde în inimă; deschise zăvoarele staulului, ruginite de timp și întâmplări de mult uitare luau ființă și înviau în inima lui și înaintea ochilor săi sufletești.

Liniștea bătrânului păstor nu era turburată de nimic. Turma odihnea, păstorii dormeau și niciodată el nu văzuse o asemenea noapte minunată. Nimic nu se mișca și totuși părea că ființe aeriene pluteau prin aer, punând întreaga atmosferă în mișcare. Aerul cânta în liniștea nopții și cu el dimpreună cânta pământul și stelele. Bătrânul privi în sus spre bolta cerească și văzu cu mirare, că printre stelele cunoscute, strălucește o stea mare și minunată. Steaua strălucea tocmai deasupra lor, dar vizibil plu-

tea mai departe pe bolta întunecată către Vitleem.

Înima bătrânului abunda de fericire. Luă fluierul uscat de vreme și cu degetele-i uscate începu să cânte, iar glasul lui se contopea cu cântecul universului și un imn de fericire se răspândea pretutindeni.

Păstorii se deșteptară și în mijlocul lor stătea un înger, care le zice: „Nu vă temeți, că iată vă dau în știre, bucurie mare, care va fi la tot poporul, că astăzi vi-s'a născut Mântuitor, carele este Hristos Domnul, în cetatea lui David și acesta vă va fi semnul, pe care urmându-l veți afla un prunc înfășat, culcat în iesle”.

Ei urmară stelei și ajunseră la staul, unde împreună cu îngerii cântau: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”!

Deci ei văzuseră că s'a născut Hristos.

Fericită colibă, în care Dumnezeu s'a arătat prin Fiul Său, fericit lăcaș, în care a intrat adevărul și dreptatea, mare sfîntenie ai purtat în sânul tău, mare bucurie s'a născut între lemnele reci ale păreților tăi, cu frumoasă cunună te-ai împodobit, de ai atras pe Dumnezeu, în sinul și sub săracăciosul tău acoperământ!

„Și tu Vitleeme, pământul Iudeii, nici decum nu ești mai mic între domeniile Iudeii, că din tine a eșit Povătuitorul popoarelor” și tu ai fost patria lui Hristos Domnul! Spre tine mergeau craii răsăritului, căci în staulul tău era răsărit Dumnezeu!!

O, pământule, mare minune ai purtat pe ținutul tău! Mare ți-a fost harul, de nu te-a ars focul, ci Dumnezeu vine peste fața ta! Greu ai fost și ușor te-ai făcut! Pe Tatăl tău, nu L-ai cunoscut și El s'a arătat în mijlocul tău! De mare bucurie te-ai învrednicit și totuși nu mai ești același! În tine nu este milă și Ea ți-a fost haina bucuriei și a veseliei tale!!

Ascultă omule! Mare este mila lui Dumnezeu, căci El s'a îmbrăcat în corpul tău și tu nu-L cunoști! El te-a mântuit și tu-L răstignești! El s'a rugat pentru tine și tu-L disprețuești! Întoarce-ți fața ta de către păcatele tale și cântă din toate baierile inimii tale: „Mântuire a trimis Domnul poporului Său”.

Dărdă Dimitrie
student în teologie Arad.

Dar, din nenorocire, lucrurile au rămas ca și înainte.

Acum în urmă s'a vorbit despre înființarea unui credit agricol, sau a unei instituțiuni menită să vină în ajutorul agricultorilor prin procurarea capitalului necesar — pentru satisfacerea nevoilor exploatareii, — cu o dobândă mică. Și, cu toate că de luni de zile se vorbește și se face mare sgomot pe această chestie, nu vedem până acum, nici un semn, care să arate cel puțin un început de realizare. Nu știm dacă se va mai realiza vre-odată, și nu știm nici în ce condițiuni s'ar mai înființa. Un lucru, însă nu trebuie uitat: este nevoie de un mare capital, cu dobândă mică. Aceasta aduce după sine și necesitatea unui mare, dar imperios sacrificiu din partea Statului.

Ca să se poată ameliora sta-

rea precară, în care se sbate plugarul astăzi și a se evita ruina lui, trebuie ca sumele ce i se vor acorda să nu fie încărcate cu dobânzi mari. Ca să poată fi salvat plugarul, nu trebuie să i se ceară dobânzi mai mari de 6—7 la sută. Altfel Creditul agricol nu va aduce nici un folos. De aci vine și nevoia imperios impusă, a sacrificiului pe care trebuie să-l facă Statul, dar care va fi compensat prin înflorirea generală, de care, în primul rând, tot statul va profita.

Dacă nu se va realiza creditul agricol ieftin, vom asista la ruina agriculturii, va suferi, în primul rând, Statul și, odată cu el, clasa de plugari, care a fost totdeauna, stălpul principal al edificiului social.

Ștefan Ghinopol
agricultor

Poveste de Crăciun.

În noaptea Crăciunului, în curtea unui gospodar dintr'un sat nu departe de Bethleem, pe la miezul nopții, cocoșul se deșteptă din somn, bătând aripi și începu să cânte:

Hristos s'a născut!

Deșteptat de strigătul cocoșului, un bou din fauda staulului începu să mugască:

Unde? Unde?

Capra, care totdeauna făcea pe învâțată, începu să behăie:

— Betleem!

— Emaus! Emaus! începu răgetul măgarul gata totdeauna să alerge să vadă tot ce se întâmplă.

Și în noaptea aceea, bou și măgarul plecară din curtea gospodarului lăsând pe cocoș cu găinile lui, pe capră în culcuș și apucară pe drumul Betleemului.

Așa de repede au mers bielele animale, încât au ajuns încălzite și nădușite, iar căldura lor a fost de ajuns să încălzească Pruncul Sfânt, tocmai când mama lui îl pune pe palele staulului.

Pe drum, măgarul a găsit o cren-guță de brad, pe care a luat-o în dinți ca s'o ronțăie până va ajunge. Dar, fie că înțepăturile acelor de brad, fie că prea s'a grăbit să ajungă mai repede, că n'a putut s'o mănânce ci plecându-se de asupra Pruncului, crenguța i-a căzut la picioare.

Minune! Copilul a zămbit. De atunci, a rămas obiceiul în unele țări, ca la ospetele de Crăciun să se împodobească mesele cu cren-guțe de brad.

ORFANII

către Moș Crăciun.

Doamne, fii cu mine bun,
Astăzi vine Moș-Crăciun
Toți copiii-au jucărele
Eu mă uit cu jind la ele
Și eu n'am de loc cui spune
Moș Crăciune.

Tu le faci la toți plăcere
Și eu nu am de loc cui spune:
Tata e mort la Predeal
Și mămica-i la spital
Și eu n'am de loc cui spune
Moș Crăciune.

Dacă ai vrea să-mi dai și mie
Moș Crăciune o jucărie
Să-mi aduci un cal de lemn
Și-o pușcă de dat la semn
Și-o trompetă să răsun
Moș Crăciune.

Aș mai vrea un coif și-o pușcă
Uniformă cu vipușcă
Să mă'mbrac ca la cazarmă
Ca tătuca să mă vadă
Și din cer să se răzbune
Moș Crăciune.

Nici un român să nu între
în magazinele, prăvălia sau bi-
roul jidanului!!

Păcurarul.

Se întunecase și încetul cu încetul prietena lună eși în plin pe cerul fără nici un nor. Era o frumusețe divină și muzica locurilor mă ducea, undeva aievea.

Murmurul apei din vale, părea sopranul lin al cântecului divin. Freamătul codrului de brazi, un bas puternic, ce-și cântă dorul de veacuri; clopoțeli dela turmele de oi, din grajdurile de pe coasta muntelui ca niște ornamente muzicale, ce-nfloresc imnul; lătratul unui câine credincios ca un accent dinamic ce completează armonia; vântulețul ce-mi adia ușor fața și pământul, ca niște arpegii de harfă... pe când luna ce se ridica încet, c'o liniște de adaugiu și zămbet malestos — însuflețea.

E seara unei sărbători și'n cărciuma satului lume veselă. Aud ca într'un vis o doamnă românească din fluraș, ce scoate o șuerătură dulce și se pierde în văzduh, în note necunoscute pentru doinaș. Acuma o ia lin ca apa liniștită, acuma se ridică tot mai sus în șue-

rături sălbatice ca durerea ce sfășie trupul ș'apoi se termină în triluri furioase, ca valurile unei ape izbite de stâncile din cale.

Încă un pas și întru. La lumina sfioasă a lămpii zăresc un grup de domni. În mijlocul lor doinașul și cum ne cam cunoșteam, întru în ceata veselă, fără multă vorbă. Pe masă se odihneau, ca după o mare datorie, sticlele goale de bere. Pe fața mesenilor mei se oglindește voia bună, așa cum numai românului îi șade bine. Doinașul nostru e un bătrân, săracăcios îmbrăcat. O haină ruptă prin coate, la subțiori și făcute din păr de capră, în formă de laibăr îl acoperea spatulele și pieptul său păros. Sub haina de păcurar, avea alta ceva mai subțire, unsă după obiceiul lor cu unt și grăsimi. Incolo cămașa fericitului. Printre rupturile hainei se întrezărește o piele neagră și încrețită de ani bătrânești. Niște cioareci negri și spintecați pe la glesnă, lasă să iasă două labe pline de noroi. Alături o pălărie cu fundul spart, borul rupt și plin de slănină, își plânge parcă sărăcia. Fața încrețită și arsă de soare, buzele carnoase.

Organizațiile noastre.

L. A. N. C. — Severin

Organizația comunală a L. A. N. C. din comuna Căprioara — jud. Severin și-a constituit comitetul precum urmează: președinte I. Nistor, vicepreședinte S. Dobrei, secretar S. Jelecutean, casier I. Popovici și 5 membri în comitet G. Tripon, S. Avramescu, T. Bălan, I. Sârbu, I. Spinanț.

Dorim ca toate comunele din județe să se reorganizeze, iar cele ce n'au avut de loc organizație să și-o constituiască, așa cum a făcut vrednica comună Căprioara.

L. A. N. C. — Turda

Ludoșul cel atât de copleșit de jidani, în sfârșit și-a văzut visul împlinit: la data de 21 Noemvrie a. c. Românii de baștină iubindu-și neamul, Țara și credința, într-o adunare a poporului, au pus bazele unui comitet local al „Ligi Apărării Naționale Creștine” alegându-se următorul comitet: președinte N. Corlătean, vicepreședinte A. Pop și N. Colceriu, secretar N. M. Tilincă, secretar de ședință C. Matei, casier N. Nicoară, membri A. Nechita, V. Dan, I. Rusu, I. Mureșan, P. Cecăldăcean, T. Mărginean, R. Săliștean, V. Hagău, N. Bercia, E. Puia, S. Zichișan, etc.

Fiind toți aceștia demni de lucruri mari sperăm că activitatea comitetului local va fi un stălp de Românism aici în centrul câmpiei strămoșești.

S'a început colectarea pentru a se face un drapel al organizației, urmând să se poată face organizarea L. A. N. C. în întreg județul Turda.

Munca și Unirea va duce L. A. N. C. la izbândă.

L. A. N. C. — Maramureș

Maramureșul în timpul din urmă a început a se organiza pe comune în L. A. N. C. În ziua de 1 XII. 1929, s'a organizat comuna Vișeu-de-mijloc, alegându-se următorul comitet: Președinte: V. Juscă lui G., vicepreședinte: M. Bora lui P., secretar general: V. Ciuban lui V., casier: S. Petre Groșenilor, membrii S. I. Tiplea, M. Ciuban, G. Juscă lui G., P. Andreica, V. Bucur lui V., G. Mureș, St. Mureș, G. Andreica, I. Bora și V. Bora.

Revizuirea invalizilor de războiu

Dispoziții ale stăpânirii, hotăresc revizuirea invalizilor de războiu. Desigur, dictate de motive puternice, — cum ar fi acela de a se realiza economii în visteria țării.

Mutilații războiului pentru întregirea neamului sunt chemați din nou la sacrificii: prin revizuire, să piardă drepturile la pensii de foame, spre a se realiza economii.

Aceasta însămnează că în binecuvântata Țară românească, au crescut picioarele celor schilozi, mâinile celor ciungi, a venit vedere orbilor, s'a înzdrăvenit plămânii celor ftizici, tuberculoși. Fiindcă altfel nu se poate explica revizuirea.

Sau, poate, au fost comisii medicale nemernice, care au declarat invalizi, din complezență.

Ce eroare grosolană!

A terminat statul toate mijloacele de canalizare a bogățiilor țării, de chiverniseală în cheltuieli, de gospodărie în avutul și banul public, găsind numai, că risipă ar mai fi la capitolul din care se plătesc invalizii de războiu.

De aci triajul acestor invalizi. Se uită un lucru de o foarte mare însemnătate: Invalizii de războiu, nu sunt miluți neamului, ci fii aleși ai săi. Ei sunt ostași, care dacă n'au avut fericirea să moară pe câmpul de onoare, n'au avut nici fericirea să trăiască în tregi, ca tovarășii lor de grea și aspră suferință, care au supraviețuit războiului.

Ei sunt semnele vii ale sacrificiului în luptă. Bucăți din trupul lor au pecetluit legătura sfântă între sufletul lor și pământul țării, hotărâți fiind de Providență să înfățișeze viitorimii capitol de istorie vie, de suferință omească, de jertfă pentru tot ce are mai scump un neam: apărarea ființei sale.

Rânduri de generații au sub ochi aceste trupuri ciopârțite, desăvârșindu-și, prin exemplul ce trăiește în ele, educația națională.

În alte țări, invalizii de războiu poartă un semn distinctiv, spre a fi deosebiți de alți mutilați și prin aceasta să poată fi arătați tineretului, ca exemplu a iubirii de neam.

Azistența socială a invalizilor, acolo, formează capitolul de cînste al bugetului. La noi sunt considerați ca o povară bugetară. Risipa de cheltuieli inutile, plata pensiunii funcționarilor unguri, — cari au refuzat jurământul de credință și în orice prilej insultă țara — lipsa de supraveghere a banului public, care dă naștere la atâtea delapidări, incapacitatea gospodăriei avutului țării, nu alcătuiesc poveri pentru buget, dar cele 200 de milioane, care reprezintă azistența-ajutorii invalizilor, văduvelor și orfanilor de războiu, sunt greutăți insuportabile...

Numai o funcționară — cu rochia deasupra genunchilor și buze roșii — din ministerul „ocrotirilor sociale” și al „muncii”, a furat, prin falsificări de ordonanțe, câteva milioane pe care le-a cheltuit în cel mai desmățat mod. Ba după nume, nu pare a fi nici româncă..

Cărmuirea poate să facă orice vrea, fiindcă „de acela poartă sabie”, — vorba scripturii.

Numai că greșeli de aceasta aduc pierderi necalculat de mari; nu pierderi bănești, ci pierderi sufletești.

Și chestiunea revizuirii invalizilor, e din acestea.

După greșeala iertării dezertorilor și vânzătorilor de neam, făcută altă dată, urmează greșeala revizuirii invalizilor de războiu, revizuire care nu poate fi socotită decât ca o insultă adusă acestora. Și nimic mai murdar de cât să insulti o rană căpătată pe câmp de onoare.

Românii de bun simț vor înțelege...

P. Popeangă.

Inv. și căp. invalid de războiu

Ceva despre biblie

„Societatea biblică”, cu sediul în Anglia și cu sucursale în mai multe țări, își serbează existența de 125 ani.

La înființarea societății, în anul 1804 biblia a fost editată în 72 limbi, astăzi biblia apare în 614 limbi și dialecte, fiind tipărită în 60 feluri de caractere. În cei 125 ani de existență a „Societății biblice” s'au vândut 385,828,225 biblii.

Cea mai bună clientă a fost Germania, care a cumpărat 137,000 exemplare: urmează apoi Cehoslovacia, Austria și Ungaria.

Toamnă.

Colegului I. Sandru.

Vântul cerne stropi de ploaie
Vântul cerne frunze 'n vânt,
Plopul vârful și-l îndoaie,
Trist vurește „Teiul Sfânt”.

Frunze galbene, uscate,
În vârtej se 'naltă 'n sus,
Vântul tot mai aprig bate
Călătorele s'au dus.

De pe streșeni, cad cu sgomot,
Picuri deși de toamnă reci
Iar în dangătul de clopot,
Noi o să dormim pe veci...

Arad la 21 Oct. 1929.

Vasile A. Ghilgi
abs. de liceu

Vine iarna.

A început să fie frig și iarna se apropie în pas gimnastic cu ale ei mizerii.

Spre a fi de geruri apărat
Se cere a fi bine îmbrăcat
Cu haine groase, cu palton
Căci-lă bună și șoson
Măncare-ți trebuie mai bună
E frig afară nu e glumă
Căci bine de nu te-ai păzit
Dărești îndată și ai pățit
Dar vezi mai e o socoteală
Să ai aceste-i cheltuieli
Și-ți trebuie bani foarte mulți
Și mai mari și mai mărunti
Ca să nu mai ai habar
Trebuie a fi milionar
Ce faci tu o săracie
Cu micuța ta simbrile
Rabzi, înghiti și'n urmă taci
Căci altfel n'ai ce să faci
Într-o prăvălie
Ca să iei pe datorie
Căci îți spune la moment
Ce vrei să dăm faliment
Lasă-mă neîcută'n pace
Să-ți dea altul dacă-i place.
Ca să furi nu e cinstit
Ca să'n șași nu-l nimerit
Căci în viața ta întreagă
Ai tras pe dracul de coadă
Te întorci plângând acasă
La copii și la nevastă
Și te' neri în plânsul tău
Și te rogi lui Dumnezeu,
Doamne Sfinte îndurate
Varsă-ți marea bunătațe
Peste noi cei săracii
Peste noi cei păcăliți
Duși de nas de ăst guvern
Ce făcu'n țară infern
Cu promisiți vorbe goale
Ce ne bagă acum în boale
Și acum în mlez de iarnă
Iă-i Doamne pe toți la goană.

Jak invalidul Brașov.

Rugăm achitați abonamentele!

Congresul general al studenților creștini din țară spre deosebire de alte congrese, la care se face multă risipă de vorbărie și se organizează banchete somptuoase, congresul studentesc, ținut într'un cadru modest, dar sărbătoresc și înălțător, a pus pe tapet chestiuni de o importanță capitală pentru vitalitatea neamului românesc.

Suflet din sufletul acestui neam, studentimea a ținut de a ei datorie să se ridice în contra valului cutropitor al judaismului și să le atragă politicianilor atențiunea asupra acestui mare pericol. Pentru a-și mărturisii crezul în fata opiniei publice, studentimea a simțit nevoia de a se întruni în congrese.

Congresul din anul acesta diferă într-o câțiva de cele de până acum. E o diferență, dacă putem spune astfel — de formă: nu s'au spart geamuri și nu au fost bătăi. Fondul a rămas tot același. Românizarea orașelor, revizuirea tratatelor, chestiunea jidovească, etc. sunt probleme, care formează puncte permanente în programele congreselor studentești. Se discută mereu aceleași lucruri, se evidențiază aceleași pericole, se fără ca cineva să se sinchisească și să țină seama de dezideratele studentești. Astfel, că vrând nevrând se pune serios următoarea întrebare: de ce guvernării nu au curajul să se pronunțe asupra doleanțelor studenților, până când aceștia și le mărturisesc prin diferitele moțiuni ale congreselor? De ce se abuzează de răbdarea studentimei? Pentru că într-o bună zi s'ajungem iarăși la grevă?

Cine are interesul, ca să despartă pe studenți de carte? Căci un lucru trebuie să și-l însemne ori cine: studentimea nu înțelege să se abată dela crezul ei național, sub nici un motiv.

La congresul actual nu au fost bătăi pentru că jidanii nu au provocat. Să nu se creadă că studenții și-au schimbat tactica. Nici ei nu înțeleg. — ce-i drept, — să rezolve chestiunile, care îi preocupă cu ciomagul, dar atunci când cineva îi provoacă, ei știu și vor ști să-l mânăscă și pe acesta.

Tiberiu Lupu

Rugăm achitați abonamentul și trimiteți, cari puteți câte-o sumuliță și pentru fondul de rezistență!

Curca pantofarului.

Soarele leșă dintr'un nor greu, reflectându-și de coastele munților, slabele raze de Octomvrie. Trenul mergea în plină viteză. Deodată se opri așa de brusc, încât un geamantan căzu în capul unui moșneag, gârbovit de povara anilor săi, cari numărău aproape la opt zeci. Bătrânul să văta sărmanul, dar n'avu ce face, totuși se răzbună și el bietul puțin: — „E un bețiv blestemat de meșteșug, un adevărat tâlhar de drumul mare, un șarlatan! Eu îl cunosc ca pe tatăl meu! Dal pre dumnezeu meu dacă nu! Ar trebui dat afară din slujba asta. Zău! Nu-l vreau de eal în săptămâna trecută, așa a oprit de repede trenul, încât o femeie s'a frânt mâna. Vezi așa! Nu e nici român. Nu știu ce li-gioană o fi. E nevrednic de slujba asta; și bătrânul se mai potoli puțin și se așază pe scaun lângă mine. — Vezi așa-i dragul meu, zice cătră mine bătrânul, numai noi țărani suferim în toate. Oamii nimica, habar n-au de noi. Uite colo mă rog, trei domni merg la vânat cu trei câni, stau în

Ochii scilipeau în orbite, privindu-ne indiferent. Din dâșli izvorau săgeți de vie inteligență, ce ne ghiceau gândurile și mișcările. În fiecare creștură a feței, vedem mânia demonică a neazului și durerea ce l-au apăsă o viață întreagă. Și totuși părea mulțumit.

— Mai bel moșule? întrebă unul.

— Până mâine... și apoi de ce mă întrebă mbă?

— Să-ți mai aducem o sticlă.

— Cînste dar nu pomană, răspunse moșneagul mânios și duse încet fluerașul la gură.

Il mule de câteva ori în buzele cărnoase, îl propti între buze, își așază degetele nodoroase și începând întâi c'un sbârânit din laringe dădu drumul „păcurarului”.

„A pierdut păcurarul oile”. Și-o melodie de doină, ce-ți săgeta trupul, eșia în note ascuțite și infundate, de sub degete. Vedeam atunci în mintea mea, cum ciobănașul, măsorâ zarea cu privirea tristă, căutând iubitele lui oile și cum trist pășeste pe iarba deasă, pierzându-se după colina unui deal.

A văzut o piatră și-a crezut că-i una din oile lui. Dădu drumul unei melodii de un galop nebun, ce îi înveselia firea. Degetele lui acoperiau și descoperiau gurile fluerașului cu iuteala unui fulger. O melodie de bătău ne mișcă picioarele pe loc.

S'a înșălat. De astă dată o începu domol. Degetele păreau fără viață și se legănau în aer, mult, mult, de tot, lăsând să iasă dinlăuntru o melodie tristă.

„Il văd în fața pietrei cum își plânge oile.”

Le-a găsit glăsuște moșneagul schimbând melodia în una veselă. Degetele fug cu mai mare iuteală pe fluerașul mic, de par'că ar juca o bătău din bătrâni. Melodia se confundă cu sălbătăcia codrului, bătut de crivă. Meserii ascultă tăcuți și plini de gânduri.

„Moșneagul cântă, cântă, nepăsător de mutrele noastre și rînd pe rînd curge din fluerașul fermecat doine, hore cu isonul bătrâneții lui.

— Nu mai bel?

— Nu!

— Nu mai stai?

— Nu?
— Și unde te duci acum?
— Unde văd cu ochii și privi spre fereastră în lumina lunii.

— Dar unde dormi la noapte.

Moșneagul încolăci mâinele la piept și începu:

— Eu n'am nici lăcaș, nici perină. Casa mea este pădurea, pejiștea, vâile, câmpiile și orice loc liber; perina mea este mușchii din pădure, bolovanul de pe șosea iar așternutul iarba deasă. M'am născut între oi și trăiesc între oi. Eu n'am oi dar sunt păcurar la acei ce au...

Moșneagul șterse în ochi lacrimi — Nu mănânc ca voi dar nici nu sunt flămând vre'o dată. Dumăzeu de nimeni, decât de Dumnezeu și mă lupt și cu ursul din pădure.

— Bine, dar acum unde te duci? — ?!... Și moșneagul își așază traista cu merinde în spate, luă băta de sprjină și tovarăș și băgându-și fluerașul în chimar, plecă luându-și noaptea bună.

.... Ce fericit trebuie să fie moșneagul păcurar, când toată viața lui se mărginește la un flueraș și un păhăruț de țuică.

Gheorghe Atanasiu,

Corpurile legiuitoare

Corpurile legiuitoare și-au re-luat activitatea. Din primele se-dințe s'a observat, că vacanța li-a priit de minune „reprezen-tanților poporului”. Unii sunt por-niți spre gâlceve, iar alții — obiș-nuiți cu odihna și inactivitatea — nici nu se obosesc să urce dealul Patriarhiei, astfel încât d. Ciceo abia mai poate ține câte-o sedință.

Cu ocazia discuției la Mesaj s'au reliefat doi jidani: Hegedüs Béla și Pistiner. Unul s'a făcut apărătorul cauzei maghiare, iar celălalt, fiind social-democrat, a aruncat la adresa armatei o serie de injurii, fără ca să fi fost puși la punct de banca ministerială, așa cum se cuvenia. Mai inter-esant decât plictisitoare și inu-titele discuții la Mesaj au fost interelările. Fiecare parlamentar, care a fost muștrat de alegători sau poate chiar de nevastă, că nu și-a deschis și el gura măcar odată de pe tribună a fost cuprins de o mare mâncărime de limbă. Numai Popa Man a făcut vre-o 10 interelări!

S'a adus în discuție și leafa faimosului Stan Vidrighin, „ma-rele specialist”. D. Madgearu l-a apărut cu multă căldură și i-a apărut în deosebi leafa de mili-oane, afirmând, că această leafă e o nimica toată pentru dl Vidri-ghin. Ce-are a face, că țara stă prost cu finanțele! Meri-tă un „specialist” (mai ales în treburile de C. F. R?) un plocon atât de modest dela biata nație.

Social-democrații, prin o decla-rație a d-lui Jumanca, s'au de-solidarizat de guvern. Aduși la existență de național-țărăniști, ei își ridică acum nasul la purtare. E o bună lecție pentru d. Maniu, care n'a avut curajul să se bizuie pe propriile sale puteri, ci a cerut sprijinul unor elemente obscure.

S'au făcut și o serie de inter-pelări pe chestia măcelului dela Lupeni, interelări, care, după felul și persoanele de care au fost făcute, par a provoca o mare furtună. Ele vor săpa și mai a-dânc prăpastia dintre majoritari și banca ministerială, căci, odată cu deschiderea corpurilor legiu-itore, — uitasem să spun, — că între aleșii poporului și miniștri a izbucnit un conflict. Cei dintâi atacă fățș pe cei din urmă și nu mai vor să țină seamă de disciplină, ceea ce înseamnă, cu alte cuvinte, că „roata” scârțâie și nu se învârte bine. T. L.

vagon cu noi. Să vezi că ei nu plă-tesc pentru căni nimica, vezi? asta-i dreptate? Și cine plătește mai mult dărie? nu bietul țaran? Vezi, așa-i dragă.

Se vorbește tot de bine și tot mai mult rău ne vine. „Cam așa-i moșule, dar ce să facem, se vor mai schimba lucrurile și altcum, zisei eu moșneagu-lui.” Moșneagul dete nepăsător din cap și privi spre o vâlcică ce curgea paralel cu linia de calea ferată.

Acceleratul mergea cu viteză regu-lată, lăsând în urma sa un nor gros de fum, care te împedea să vezi pitorescul ținut al „Munților Bănățeni” — Închideți ferestrele. Vin tunelurile zise conductorul de tren. La lablan țu moșul își luă rămas bun dela mine.

— Aici e satul meu, zise bătrânul nite biserica noastră! așa că e fru-moasă. Dete mâna cu mine și plecă.

— Acuși ne vedem la „Băile Her-culane” zise un soldat lung și sub-

țire, cu pistrui pe toată fața. Numai decât știu că-i jidan. D-ta unde ai călătorit? zisei eu. Dapoi eu sunt din Bihor și am fost la concediu pe sărbători. De când faci armată? Da iacă de astă iarnă. Unde faci serviciu? La Craiova. Dapoi cum de poți merge la concediu dela așa depărtare și d-ta ești numai recrut? Domnule, uită am la mine gâsca asta, ș'o dau la Domn căp tan și e bine. Acumaști cum să poate? Acum înțeleg toate zisei eu. Munți și iar munți. Fumoasa regiune 'mi plăcu foarte mult. Iată-ne ajunși la Oșova, acuși vine „Ada Kalei”. Dunărea era foarte seacă de apă, petele mari i-se vedeau afară din apă. Iată moschela din insulă! Mos-chela făcătoare de minuni. Care te face cu mai multe femei. Ferească D-zeul De multe ori una e prea mult mai ales când e guralivă. Trecurăm de Verciorova și iată-ne la T. Seve-rin. Acolo se sui în cupeu un musa-

fir ciudat. Iar după el un altul la fel. Primul avea un coș, în care era o curcă, avea îmbrăcămintea cam ștearsă. Celălalt era îmbrăcat destul de elegant. Deodată ca și când s-ar fi înțeles împreună, se așezară ambii pe scaun — Domle! apoi ce porcărie e aceasta n'ai văzut că locul e marcat de mine zise primul. Ba eu l-am marcat primul domle! Nu e drept! Ba da! Se vede că mata prima dată călătorești! Nu fi nebun domle, uite am martori pe domnii ăștia onești. Apoi să ști dom-le că sunt mai multca matale! Poate vei fi domle dar nu aici! Ba chiar si aici, am să-ți arat eu la proxima gară O'să vedem la proxima gară! Lângă mine ședea un țaran din Oltenia. Ța-ranul cânta ceva foarte ciudat, n'avea bietul nici cel mai puțin auz muzical și la fiecare ștrofă făcea din gură dăr... dăr... la tral-la. Deodată numai văd că curca din coș își îndreptă gâtul lung și strigă din răspuț: clom!...

clom!... clom!... Desigur că nu-i plăcu cântecul Olteanului. Toți se mirară de strigătul curcei, dar lute înțeleseră toți că ce-o făcu-se pe biata curcă să țipe. V-z-a vi de curcă ședea un băetandru țgan, cam de vre-o 17 ani lung și subțire, cu un nas lung inco-volat, cu fața uscată, palidă și ciu-pită de vărsat.

Țiganul se desculță la un pictor așeză opincă lângă corfa cu curca și din când în când prindea curca de băraie și făcea clomp... clomp. Țga-nul își pipăi o rană dela pictor a-proape viedecată. Mai făcu câtră curcă clomp. Curca șă mănă pe țig-an foc, și prelungi gâtul și făcu clom în reau dela piciorul țiganului Țiganul era cât pe aici să leșine bie-tul de durere. Un șiroi de sânge-l roși piciorul. Curca se lișiți la urmă după ce-s satisfăcu dorința. Unul buf-neau de răs de această întâmplare, iar alți compăttimeau pe țigănuș. De-

Vorbe cu tâlc

I

*Din oțel, — de mil de ani,
Facem arme cari omoară,
Iar din aur, facem bani
Și odoare, drept comoară!*

*Dar oțelul, — de când lumea poate ani să-și socoată, —
N'a ucis atâtea trupuri, — chiar când a ucis în gioată, —
Câte suflete ucis-a aurul, în lumea toată!*

II

*Muncă, — rugăciune sfântă sau măiastră zeitate
Ce desgroți comori de veacuri și-ai comori nedesgropate, —
Tu ești pururea, pe lume, evanghelia curată,
Din ai cărei psalmi se gustă fericire-adevărată!*

III

*Moartea nu-i decât odihnă; viața nu e decât muncă:
Cine'n viață odihnește, — viața'n moarte și-o aruncă!*

IV

*Omule, — până și câinii au bun simț, pe cât se pare;
Cel mai mic, întotdeauna, îl respectă pe cel mare!
Tu, când nu-ți respecti mai-marii, — fie că ai sau n'ai pâine, —
De ce vrei să fii, pe lume, mai prejos-decât un câine?..*

V

*Sunt oameni cari n'au valoare și nu pot ține fruntea sus,
Decât pe scaunul de aur, în care țara lor i-a pus!
Vai țării-aceleia ce'n lume n'ar mai avea pe-al ei tezaur
Străjeri, decât asemeni oameni, tronând în scaune de aur!*

Vasile Militaru

Ianoș a lui Meci.

I.

E demult, demult deatunci, când eram copii și noi,
Când umblau țigani cu urși și maimuțe 'n țărăboi.
Odată 'ntr'o dup'amiază, așa de cu primăvară,
Sosiră iarăș țiganii, de lăneu s'aproplară.

II.

Pe loc îl înconjuram noi, o droaie de copii,
Ș'asvârleam în urși, maimuțe, bolovani, petrii și gii.
Unul dintr'e noi bătrân, sfârțicat, zdremțos sârmanul,
Negru frate ca lăneacul, era Ianoșel țiganul.

III.

Avea o proastă pălărie, pe spate — un rupt de buhai,
Țăia lemne, căra apă la Părintele Mihai.
Lucra biet pentru mâncare și primea și câte'un ban.
Și se mulțumea cu soartea, prăpăditul de țigan.

IV.

La părintele în curte, era-o talpă răsturnată,
Pe care ședea bătrânul și cetea foi câte'odată.
Iată-l popa, lese-afară și-l cheamă pe Ianoșel...
Și-i întinde 'o țigaretă și zise — așa câtră el:

V.

— Bun ești Ianoș de picloare? Ia să te văd chiar acuma.
„ Mergi repede ca fulgerul, pân 'la 'nvățătorul Duma.
„ Pentru acel trei bănuți, cari alaltăieri ți-am dat,
„ Foata Biserica — Școala, să-mi aduci imediat.

VI.

Nu știu țiganul bietul, dacă e viu sau e mort,
Dacă-i drept ce zise popa, sau e glumă peste tot.
Iospăimântându-se foarte l'auzu ăstor cuvinte,
Se făcu-se foc cioroiul și se răsti la părinte:

VII.

„ Sărut mâinile părinte și Dumnezeu să mă bată,
„ N'aduci chiar școala singură, nici cu țigănimă toată!
„ De b'serică.... nici vorbă, căci numai „Clopotul mare”,
„ Nu-s în stare să-l aducă, damenii din trei hotare!

N. Vlaicu Ienopolianu.

Plaudite cives

de: „Romulus Damian”

În sânul guvernului Maniu e mare bucurie și veselie nemărgi-nită, iar în tabăra partidului mul-tumirile și fericirile au atins apo-geul. Cauza și motivele se ba-zează pe inspirația ministrului de finanțe, — piața partidului, — de a încheia contract cu învățatul german Mansfeldt, inventatorul aeronavei de a sbura spre Lună unde să crede că sunt imense zăcăminte de aur, și de care gu-vernul Maniu, oamenii dsale, și în general toate partidele politice au absolută nevoie.

Aplaudați cetățeni: De acuma înainte guvernul Maniu va fi stă-pân absolut și asupra Lunii. De acuma înainte clovnul politic Vir-gilică Madgearu va administra, în ciuda liberalilor, — ce de sigur plesnesc de supărare, și imenzii presupuși munți de aur din Lună. De acum înainte franomasonul Iunian, ministrul de Justiție va putea îndeplini făgăduala „Lega-litate și Dreptate” aprobând ca fiecare om, care în alegerile co-munale din trecut a strigat: „Vo-tează cu roata, că de nu îți dau cu boata”, să poată strânge în brațe și să pupe odată Luna, de dragul d-lui Iuliu Maniu ce atunci de bunăseamă se va în-sura.

Bucurați-vă învățători și profe-sori pentru că deacum înainte vom avea atâta aur încât oricât de-mult ar fura partidele politice tot va mai rămâne și pentru munca voastră nobilă o nouă făgăduială. Bucurați-vă căci de acum înainte vom avea atâta aur încât nimeni nu v'a mai umbla luni de zile după un codru de pâine, în vreme ce „lichelismul” ajunge în fruntea țării să 'neacă în colaci, și nu va mai ronțai de foame stomacul ceferiștilor și al altor sute de mil de oameni în vreme ce savantul pitic Stan Vidrighin încasează 14,000 (patrusprezece mii) de Lei pe zi, ca o dovadă cât de bună și de dulce e „Dreptatea” d lui Maniu:

Bucurați-vă și voi plugari ro-mâni, care ați crezut toate min-ciunile nădrăgarilor din partide politice, și ați mai plătit și cu bani aceste minciuni cumpărând gazetele jidovești din Capitală și pe cele jidănite ale partidelor politice, căci din ziua în care guvernul Maniu va pune stăpâ-nire pe imenzii munți de aur din Lună, voi fraților plugari veți în-

ghii tot în sec și gura vă va lăsa tot atâta apă cât și azi, văzând cum sfântul Maniu și oamenii săi, guvernul săracimii, cum vă place să l numiți, se desfășoară în toate bunătațile. Bucurați-vă și strigați: Să trăiască!... Strigați căci cu cât strigați mai tare, cu atât mai mult plătiți din buzunar.

Chestiunea congresului studentesc în Parlament.

În ședința din 5 Dec. a Parlamentului câțiva jidani au găsit de cuviință să facă acuzimile comunității în legătură cu congresul studentesc ținut la Craiova. Ca de obicei, perciunații, crezând, că țara aceasta e un sat fără câini, au aruncat injurii asupra studenției, în speranța, că banca ministerială se va solidariza cu dâșii de dragul câtorva voturi. Dar s'au înșelat amarnic. Atât parlamentarii, cât și miniștrii au înțeles așa cum se cuvine ieșirea nerușinată a jidanilor.

Iată cum au decurs desbaterile. **D. Burac** face o comunicare asupra unei informații publicată de ziarul „Brasov Lapok” care a afirmat, că studenții la Craiova au devastat și jefuit magazinele jidanilor.

D. R. Ioanțescu, subsecretar de stat la interne: Informațiile publicate de ziarul unguresc sunt pe deantregul inexacte. Niciodată studenții nu s'au purtat mai demn și mai frumos.

Țin să amintesc, că și un ziar din Capitală s'a lăsat indus în eroare.

D. N. Iorga: Care ziar?

Voci: „Lupta”

D. R. Ioanțescu: Dealtfel ziarul „Lupta” a desmintit imediat știrea publicată, pentru care-l mulțumesc.

D. N. Iorga: D-le D. R. Ioanțescu, am să public și eu informații calomnioase la adresa d-tale. Le voi desminti a doua zi, pentru că d-ta să-mi străngi mâna.

D. R. Ioanțescu: Aceste cuvinte sunt spuse pentru a fi auzite de altcineva. Vău adăuga, că și la întoarcere studenții, în trenuri, n'au provocat cel mai mic incident.

Landau (jidani) protestează în contra încurajării manifestărilor studențești.

Se naște scandal. Tumultul durează câteva minute.

odată văd că țiganul se suflă la mână, se întinde la curcă și vrea să sugrume. — Ce-l domle ai înnebunit? Te puni colo cu o curcă! bine a făcut, și a plătit: zice stăpânul curcel. Taci din gură domle! băte Dzeu cu ligioana și cu tot, să ști că eu îți fac de lucru la proxima gară! Cu mine și-ai găsit-o. Servus Nae băte Dzeu sfântul de mult nu te-am văzut, dela înteseși decând lucrăm împreună la pantofi; z-se către stăpânul curcel, un bărbat scund, beat de abia sta pe picioare. Sosi proxima gară. Toată lumea aștepta cu nerăbdare, deunțările celui cu curca, a adversarului acelui și a țiganului. Toate se mușamaliză. Fiecare îl era frică de cell. și se făcure nevăzuți. Se făcu-se deja întineric.

Departe, ca un stâlp mare de foc, se vedea arzând sonda dela Moreni. La Titu vagonul nostru a primit un defect, așa că am fost siliți a schimbă vagonul cu un altul de vite. Această călătorie în vagonul de vite a fost una din cele mai comice filmuri de cinematograf.

După cum mergea acceleratul, când erai la un capăt când la cellalt capăt al vagonului, întocmai ca oamenii beți.

Eu mă lăsaș jos pe un covor și adormii. Văzui în somn curca, țiganul și sonda dela Moreni arzând.

București gara de nord. Mă trezii.

Birjar, mână! Soseaua Kiseleff.

N. Vlaicu Ienopolianu.

Bucurați-vă căci de mâine înainte Luna va fi proprietatea paroului d-lui Maniu, și ea va lumina numai pentru cei orbi, căci așa e „Legalitatea și Dreptatea”.

Cetățeni aplaudați! (Plaudite cives).

D. Pamfil Șeicariu: Lăsați-l, d-lor, să vorbească; își apără voturile evrești ce le are în Basarabia.

Landau: Comandantul corpului Iarmat a salutat pe congresiști.

Se naște din nou tumult.

Voci: Jos dela tribună! Nu permitem să fie insultată studențimea!

D. Pamfil Șeicariu: Precizează! Să precizezi cuvintele ce le rostești!

Landau: termină cerând guvernului să nu mai permită astfel de congrese.

D. N. Costăchescu, ministru instrucției publice: în aceste congrese, studenții își verifică maturitatea lor civică.

Aspirațiile lor naționale și patriotismul lor au constituit singura manifestare din congresele studențești.

Guvernul n'ar dreptul să se amestece în aceste congrese a căror organizare aparține numai studenției (Apl.)

Guvernul și-a dat aprobare pentru ca studenții să-și exprime dorințele, ideile și vederile lor. Și acum când acest congres a trecut cu bine, veniți să ne acuzați, că am subvenționat acest congres? Dar uitați, că studenții sunt fii noștri iubii. (Apl.) Toți banii cari li s'ar da sunt banii părinților lor.

Ne reproșați că autoritățile au primit așa cum au primit pe studenți? Dar ce congres a fost în țară ca autoritățile să nu participe? (Apl.)

D. R. Ioanțescu: La toate congresele sioniste reprezentanții autorităților au participat.

D. N. Costăchescu: Dumnealor sunt supărați, că nu le-am dat material pentru propagandă peste hotare. Ar fi fost bucuroși să se fi spart și câteva geamuri numai pentru ca ziarele din Ungaria și America să albe material pentru defăimarea țării. (Apl.)

Măsuri privitoare la personalul c. f. r.

D. director general a dat către toate organele C. F. R. următoarea telegramă-circulară:

Dela apariția prezentului ordin, se pun în vigoare următoarele dispozițiuni care anulează pe cele anterioare:

1. Se acordă personalului două certificate de nutritiv pe lună, după normele din trecut.

2. La toate mutările de personal în interesul serviciului, se vor acorda pessele de strămutare și transportul. La toate celelalte feluri de mutări, se vor acorda numai avantajele de transport.

3. În privința beneficiului personalului de a călători în anumite clase în trenuri, se menține situația anterioară pentru cei vechi.

4. Se vor majora dotațiile Caselor de regie pentru a se putea da avansuri suficiente celor care călătoresc în interesul serviciului.

5. Pentru personalul domiciliat în afară de reședința serviciului se va acorda abonamente cu tariful cel mai redus, menționându-se trenurile-cursă, unde sunt rentabile.

Direcția exploatarei va prezenta proiectul de urgență.

6. Reducerile la restaurantele garilor se mențin pentru funcționarii C. F. R., cari călătoresc în interes de serviciu. În contractele noi, această dispozițiune se va extinde și asupra muncitorilor.

7. Nu se vor cumula rețineri din salarii, care să treacă peste a treia parte din retribuția neto de plată, aceasta fiind contra legii.

8. Nu se vor dicta rețineri de salariu pentru obiecte sustrate sau pierdute, decât numai în urma unor cercetări și în sarcina celor găsiți în culpă. Când vinovații nu pot fi dovediți, de exemplu la transporturi de cărbuni,

Invazia jidanilor în Arad.

Pentru a ilustra felul cum jidanii au invadat în orașul nostru și i-au acaparât, într'un timp relativ scurt întreg comerțul, reproducem din lucrarea dlui prof. univ. Gh. Bogdan-Dulcă, intitulată „Evreii pământeni și subpământeni”, cele ce urmează:

Aradul admise în 1717 pe întâii săi evrei: Isac și Marcus Mayer, Isac este întâiul mort evreu în acest oraș. La 1741 erau în Arad 6 familii. Ar fi fost mai mulți dacă guvernul nu le-ar fi oprit așezarea odată, la 1725. La 1742 ei aveau o casă mică de rugăciuni, între sârbi; cereau să li se la dări mici; erau urmăriti de bănuiala guvernului, că pot face servicii de spionaj și treceau drept națiune: héber nemzet. La 1745 erau 12 familii; la 1746 trecură și în comuna Șimand. La 1751 erau tot 12 familii, la 1754, 24 familii; la 1759 erau destul ca să poată clădi o sinagogă mică, iar la 1764 își aduseră și un rabin. Exact li constată recensământul din 1765: Erau 81 de suflete, 17 bărbați, 19 femei, 19 băieți, 26 fete. La 1775 evreii aveau adăugă pe lângă rabin un judecator național. Crescând până la 1785 ei sunt acum 41 de familii, cu mai mult de 200 suflete. La capătul întâiei lor epoci în Arad, epocă de 70 ani, ei și-au putut deschide și o școală.

În două generații deci, își alcătuiseră toată viața: rabinatul cu sinagoga, justiția talmudică, școala.

Epoca a doua o conduse rabinul Aron Chorin (1786—1844), care deschise o școală reală evrească. Cu sfatul lui Chorin, evreii trăiesc așa de bine încât se înmulțesc tare. Pe la 1827 erau 817. Atunci se începu clădirea unei sinagogi mari. În 1848 erau 2200 suflete. La 1867 evreii se făcuseră la 6910 în județ și 3710 în oraș. Nu trecu mult, și arădanii aleseră în 1871 chiar și un deputat evreu pe fiul rabinului Chorin.

La 1894 consiliul comunal al Aradului avea 40 de consilieri evrei. În trei generații, evreii cuceriră Aradul.

lemn, etc., suma se va pune în sarcina personalului de parcurs, inclusiv stații, potrivit regulamentelor.

9. Personalului din serviciul exterior care va lucra peste rând în tură, li se va plăti munca suplimentară cu echivalentul salariului său pe timpul lucrat în plus. În schimb se va reține retribuția celor care nu se prezintă la timp la serviciul de tură.

10. Pedepse pe baza reclamațiilor nu se vor aplica decât în urma unei cercetări.

11. În ajunul Crăciunului, serviciul va fi suspendat. În serviciile executive această sărbătoare se va considera ca și Duminica, întrucât traficul va permite.

12. Plățile salariilor pe luna Decembrie se vor face pe ziua de 18 Decembrie.

13. În vederea sărbătorilor de Crăciun și pantru ca personalul să se poată deplasa pentru aducerea copiilor dela școli sau pentru diferite alte interese, se acordă dela apariția prezentului ordin până la 10 Ianuarie 1930, câte una călătorie gratuită dus și întors, pentru întreg personalul C. F. R., care are nevoie de aceasta.

Chestiunea călătoriei personalului se va soluționa în curând.

Toate organele C. F. R. pe care le privesc dispozițiunile ordinului de față, vor lua măsuri imediate de executare.

Aceste dispozițiuni au fost în parte publicate de ziarul nostru.

Iată lubiți cfrști unde duce organizarea și bunăînțelegerea.

Facem apel și de astădată la întreg personalul cfrist să se înscrie în asociația „Unirea”, căci numai prin ea — prin conducătorii ei — ne putem apăra interesele noastre vitale profesionale.

„Voinicii” fraticizi?

Indignați și revoltați de rușinea și durerea ce ne cuprinde când cetim de prea multe ori că întrunirile partidelor din opoziție sunt împiedecate sau cel puțin tulburate de așa zisii „voinici” ai partidului dela conducere, ne întrebăm: oare aceia să fie rostul unui „voinic român”? Să urască de moarte și să atace cu băte, cuțitele și revolverele pe frații lui, numai fiindcă sunt înscriși în alte partide? Dar oare atunci ce ar trebui să facă cu străinii înscriși în partidele lor minoritare?

Ori nu vede și „voinicul” cel orb că răd străinii, rade lumea de noi? Ne batem, ne omorăm noi români între noi și strângem dușmani în brațe cari se întăresc profitând de neînțelegerea dintre noi, de cearta noastră? Ultima încercare rușinoasă și extrem de dureroasă a fost în 15 Dec. la Alba-Iulia, unde au ținut liberalii o adunare. Rezultatul a fost un mort și o mulțime de răniți. A intervenit apoi miliția și adunarea a decurs în cea mai bună ordine.

Nu! nu se poate ca cei ce atacă pe frații lor să fie voinici, aceia nu pot fi decât niște deiebedel criminali puși la cale de alți ticăloși și chiar a voinicilor adevărați: este cea dintâi datorință să-și purifice de urgență organizațiile de astfel de mișci, cari prin faptele lor atrag ura și disprețul tuturor asupra întregii organizații de „voinici”.

Film.

Din ale lui Don José

— Ce-ai, Segălică?

— Mi-e rău, să trăiți, domnule colonel!

— Ce simți?

— Amețală, căldură, îmi tremură picioarele.

— A venit trăsura?

— A venit.

— Să mergi cu mine la spitalul militar.

Suflet bun, colonelul își pune ordonanța lângă el și pleacă.

Medicul examinează pe soldat, îi găsește o afecțiune serioasă și simte nevoia să-i facă o injecție puternică.

— Să stai în pat câteva zile și să urmezi tratamentul din rețeta aceasta.

Colonelul își urcă ordonanța în trăsura și pornesc amândoi spre casă.

Injecția își face reacțiunea. Puterile îi părăsesc.

— Tot ție rău, Segălică?

— Tot, să trăiți, domnule colonel.

— Ce te doare?

— Simt așa o sfârșeală.

Când ajung în calea Moșilor, în apropiere de bulevardul Domniței ordonanța abea mai poate vorbi. Lasă capul pe umărul colonelului și face sforțări ca să deschidă ochii.

— Apă... Mă înăbuș...

Ingrijat, colonelul face brusc semn vizitului să oprească în dreptul unei băcănii, ca să ceară un pahar de apă pentru bolnav.

Dar calul mai fac câțiva pași și trăsura stă în fața unui magazin de pompe funebre. (prăvălie cu lucruri necesare la înmormântări).

— Dă-te jos, Segălică.

Colonelul îi ia de braț, ca să-l ajute.

Dar Segălică dă cu ochii de cosciugele dela vitrină, îi holbăază înspăimântat, și sguduit de senzația că-l dă jos pentru ca să-l ia măsura, s'apucă de ferăria coșului, se lipește de fundul trăsuri și strigă:

— M'am făcut bine, să trăiți domnule colonel!..

Șiși urmează drumul amândoi, — colonelul mai liniștit, iar Segălică mai întremat de sgudutura ce simțise în fața prăvăliei de „tulumbă triste” cum scrie pe firma unui negustor minoritar din Transilvania.

Rugăm pe toți onorații

noștri abonați să-și achite

de urgență abonamentul.

INFORMAȚIUNI.

Onorați cetitori.

Vă facem din nou atenți că niciunul dintre încasatorii vechi — nici domnul Gheorghe Crișan care de altfel nu mai este în serviciul nostru de mai multe luni de zile — nu este îndreptățit să încaseze nici un ban în contul abonamentelor ziarului sau al publicațiilor apărute în ziar.

Incasatorii noi, demni de încrederea noastră și a DVoastre, cari vă vor cerceta în curând și cărora vă rugăm să le achitați abonamentele restante și cele pentru anul viitor, precum și taxele pentru publicațiune inserate în ziar, li se vor da cărți de legitimație speciale, provăzute cu fotografia încasatorului și stampila noastră și nu vor putea fi date decât după ziua de 20 Decembrie a. c.

Sperăm că în felul acesta vom fi scutiți — cel puțin în viitor — de multe și regretabile neplăceri și pagube.

Direcțiunea ziarului.

Pentru domnii învățători.

În comuna Fundata jud. Brașov s'a înființat acum al III post de învă. dar din lipsa unei persoane cu pregătire legală, a fost numit un individ condamnat și fără calificarea recerută. Dacă știți vreun învățător fără post, Vă rugăm a-l informa să ceară ministerului să-l numească în acest post.

Aflăm cu deosebită satisfacție că dl Dr. Ioan Cighi Inspector cfr., conducătorul Inspecției 5 mișcare din loc, deși conform legii de penzie la 1/1. 930, spre regretul tuturor, trebuia să fie pensionat, D-sa excepțional în urma destoiniciei sale în interesul serviciului a fost menționat și pe mai departe la postul de conducere.

Nici nu ne puteam închipui ca Direcțiunea Generală C. F. R. să se poată lipsi de rara capacitate și forța de muncă a dlui Inspector Dr. Ioan Cighi.

Totalul deficitelor C. F. R. între anii 1925—1928 a fost de aproape 9 miliarde, în anul curent încă va fi un deficit destul de însemnat.

Iată deci pentru ce se încearcă să se facă tot felul de economii la C. F. R., căci numai așa se va putea ajunge ca cel puțin anul viitor să se încheie cu un profit fie cât de mic; începând cu 1 Ianuarie se vor urca cu 5 procente și taxele de călătorie tot din cauza aceasta.

Lordul Glasgov din Senatul englez a publicat în cel mai mare ziar englez „Morning Post” din Londra un manifest-apel adresându-se tuturor creștinilor ca să formeze o armată cruciată și să înceapă fără întârziere război sfânt contra regimului jidanobolșevic din Rusia, care persecută în mod sălbatic creștinismul.

Se crede că apelul va avea cele mai bune rezultate, și va trebui să aibă, dacă mai există creștini adevărați pe lumea aceasta.

Ceea ce am prevăzut noi s'a întâmplat. Arabii au proclamat independența Transiordaniei și chiamă toate cercurile arabe să lupte pentru independența completă a țării arabe. Protestează contra înființării căminului național jidovesc în Palestina.

Încă nu-i eschis ca mâine poimâne să nu mai rămâie nici urmă — sau cel mult numai periciuni — de jidani prin Palestina.

Manifestațiile studentești în ziua de 10 Decembrie au fost generale și impunătoare prin disciplina și ținuta lor. S'au întâmplat însă totuși că atât la Timișoara cât și la Cluj, Iași și București provocați fiind, seara au avut loc unele turburări cu spargere de geamuri, vitrine etc., ca răsplătă a provocărilor, fiindcă să nu uităm că iubita noastră studenție va răzbuna de acum crunt, fără cruțare și întârziere orice act dușmănos contra mișcării lor adevărat naționale creștine.

El dar ce să vezi jidanul în stă gândul totdeauna la „gheșeft” dija și astfel pentru orice hârb sau ochiu de fereastră — spart de inși jidanii — pretind desdăunare de milioane.

Bine, bine îți g fă-ți numai socoteala, numai la seama că nu va conșuna cu cea din târg, și mi se pare că plata nu peste mult tot brava noastră studenție o va face, dar așa că nu-ți va rămânea nu numai periciuni, dar nici măcar un fir de păr pe cap.

Cetii și crucii-vă văzând cât sunt de obraznici jidanii în sinagoga Kaferberg din Iași rabinii au ținut o întrunire, cu scopul de a porni o acțiune pentru respectarea Sămbetii. Prăvăliile să fie închise Sămbăta și deschise Duminica. Să nu se mai respecte reaosul duminical. Copii lor să nu fie obligați să cerceteze Sămbăta școlile nici funcționarii serviciile.

Vor înainta guvernului un memoriu în senzul acesta... și mai ști că nu va fi satisfăcut!!!

Președintele Greciei Conducătorist s'a dat demisia. În locul lui a fost ales președintele senatului Zaimis. În legătură cu aceasta se sperează că nu peste mult se va întrona regalitatea în Grecia, că adevărat partidul regalist s'a întărit mult.

Preotul Gr. Țărulescu din Râmnicul Sărat, fiind reclamat parchetului că acum câțiva ani a luat diferite sume dela mai mulți țărani, promițându-le că la intervenția lui vor fi improprietăți, procurorul a cercetat cazul și constatând că reclamația a fost întemeiată a arestat pe sfinția sa.

Și bine a făcut! Dar totatunci ne întrebăm că oare și alte persoane, cari iau bani pentru astfel de lucruri sunt arestate? Aviz țăranilor din jud. Arad pungașii la fel prin promisiuni mincinoase!

Studențimea dela Politehnica din Timișoara a făcut o frumoasă manifestație de simpatie artiștilor români ai „Teatrului de vest” și au pretins ca inscripția de pe edificiul teatrului să fie „Teatrul NAȚIONAL” și nu „T. comunal”. Cinstie lor!

Toată lumea știe că în Rusia sunt persecutați creștinii, că au fost uciși nenumărați episcopi preoți și alți intelectuali, apoi o mulțime de țărani și muncitori creștini. Iar acum s'au organizat școli superioare de propagandă contra religiei creștine; missionarii, cari ies din acele școli combat cu orice mijloace sf. biserică creștină. Ii o blasfemie cum nu s'a mai pomenit. Iată unde duce atotputernicia jidanilor sprijiniți de prietenii lor jidoviști.

CINEMA „CENTRAL” Str. Rusu Șirianu.

Miercuri 25 Decembrie și zilele următoare.

Începutul repr. la orele 3, 4½, 6, 7½ și 9.

Monte Cristo

Unul crescător de porci....

Te răsnești de atâta vreme
Să-ți alegi o meserie;
În sfârșit, tu ți-ai ales-o:
Ai făcut o... „porcărie”.

C. Crnișor.

Calocini, Șoșoni, Pălării și Ghețe Ieftine pentru dame, bărbați și copii, cu reducere de 5% a prețurilor din galanterie pentru d-nii: funcționari, cfrști și învățători.

se află la

MARCU BOTA
PRĂVĂLIE DE GHEȚE, PĂLĂRII ȘI MODĂ —
ARAD, BUL. REG. FERDINAND 27

Biroul „CONCORDAT” BUCUREȘTI 2,

— B-dul Basarab Nr. 48 —

Autorizat de Tribunal, execută conștiincios orice chestiune administrativă, comercială, financiară, etc. etc. etc.
Mijloacele orice afacere în Capitală. Onorar după tarit și invoială. Adăogați marcă de răspuns, la orice scrisoare. 1—15.

ROMÂNII!

Comandați tot felul de mobile: frumoase, solide și ieftine numai dela

GHEORGHE BARNA
ATELIER DE TAMPLARIE
ARAD, STR. OITUZ 129

Locuința Piața Catedralei Nr. 9

Liferează mobile în oricare parte a țării!

Nr. 2793/1929.

Publicațiune.

Primăria Comunei Aradulnou, aduce la cunoștință publică că în ziua de 30 Dec. 1929 la ora 9 a. m. în localul primăriei, se va da în arândă prin licitație publică cu termen scurt pe anul 1930 ghețaria comunală.

Condițiunile de licitație sunt cele cuprinse în caetul de sarcini care se pot vedea zilnic în biroul notarial.

Licitațiunea se va ține cu oferte închise în conformitate cu L. C. P. Ofertanții vor depune odată cu ofertele și vadiu de 10%.

Aradul-nou, la 9 Dec. 1929.

Primăria.

CINEMA „ELITE” Pădurița Orașului.

Miercuri 25 Decembrie,

Începutul repr. la orele 3, 4½, 6, 7½ și 9.

Drumul Morții

Joi 26 Decembrie și zilele următoare.

Manxman

DELA PRIMĂRIA comunei Mândruloc.

No. 1166/1929.

Publicațiune.

Pe ziua de 21 Ianuarie 1930 publicăm licitațiune cu oferte închise după cum urmează:

I.

La orele 8 pentru furnizarea gazului lampant pentru iluminatul localurilor dela Primăria comunei.

II.

La orele 8 ½ pentru furnizarea oleului și a materialului necesar la întreținerea în bună stare de funcționare a podurilor plutoare și a luntrițelor.

III.

La orele 9 pentru furnizarea rechizitelor de scris, imprimate, registre, compactarea cărților de legi și regulamente.

IV.

La orele 9 ½ pentru furnizarea alor 5 vagoane lemne de foc calitatea I. pentru încălzitul localurilor dela Primărie și a locuinței notarului.

V.

La orele 10 pentru reparațiunile mărunte ce se vor ivi din caz în caz în 1930 la edificiile Primăriei comunale, la fântânile dela acestea edificii și la acelea aflătoare pe hotarele comunelor Mândruloc — Cicir.

VI.

La orele 10 ½ pentru furnizarea furagelor și grăunțelor necesare pentru întreținerea reproducătorilor.

VII.

La orele 11 repararea mobilierului și furnizarea celui lipsit din birourile Primăriei, vinderea acelu scos din serviciu.

VIII.

La orele 11 ½ pentru confecționarea uniforme, încălțăminte și a echipamentului garzilor comunale.

IX.

La orele 12 arendarea pământurilor comunale pe anul agricol 1930/1931.

X.

La orele 14 pentru furnizarea duzilor de ciment și a cimentului lipsit dela renovarea drumurilor comunale, mai departe transportarea nisipului necesar de pe acestea drumuri.

XI.

La orele 14 ½ pentru vinderea gunoiului produs dela animalele de reproducție depe anul 1929.

XII.

La orele 15 pentru vinderea alor 2 tauri și 2 vieri neapți de reproducție proprietatea comunei Cicir.

Licitațiunile se vor ține în conformitate cu dispozițiunile L. C. P. La oferte se va anexa garanția de 5% despre ce va face menționare pe plic.

Mândruloc, la 10 Dec. 1929

Primăria

Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad

Arad
Palatul Cultural, pentru Biblioteca

